

„PODĄŻAJMY RAZEM W NADZIEI”

List pasterski Metropolity Lubelskiego na Wielki Post 2025 r.

Umiłowani w Chrystusie Panu Siostry i Bracia!

„Z pokutnym znakiem popiołu na głowie, z wiarą i nadzieją rozpoczynamy doroczną pielgrzymkę Wielkiego Postu. Kościół, matka i nauczycielka, zaprasza nas do przygotowania naszych serc i otwarcia się na Bożą łaskę, abyśmy mogli z wielką radością świętować paschalny triumf Chrystusa Pana nad grzechem i śmiercią”. Tymi słowami rozpoczął Papież Franciszek swoje orędzie na Wielki Post, zatytułowane „Podążajmy razem w nadziei”.

Dziękujemy Ojcu Świętemu za jego krzepiące słowo. Nasze myśli biegną do Rzymu, do Polikliniki Gemelli, gdzie papież Franciszek jednoczy się z Chrystusem cierpiącym za zbawienie świata. Tak często prosił nas o modlitwę i nieustannie modlił się za nami. Nie bądźmy mu dłużni. Razem z całym Kościołem módlmy się do Ojca w niebie, by obdarzył go zdrowiem i potrzebnymi łaskami. Niech umocniony obecnością Ducha Świętego trwa w niezachwianej wierze i nadziei, a nam wszystkim daje przykład cierpliwego niesienia krzyża z Chrystusem, który za nas umarł i dla nas zmartwychwstał.

Oręż Słowa Bożego

Dzisiejsza liturgia słowa ostrzega nas, abyśmy nie zmarnowali czasu łaski i miłosierdzia, jakim jest Wielki Post. Zachęca do wybierania dobra, a przeciwstawiania się złu. Ostrzega, abyśmy nie ulegali podszeptom szatana, lecz zdecydowanie podejmowali walkę ze złem i z pokusami – tak jak Chrystus, o którym mówi dzisiejsza Ewangelia, że był na pustyni kuszony przez diabła.

Staje przed nami nasz Zbawiciel, Syn Boży, który stał się człowiekiem i był do nas podobny we wszystkim, oprócz grzechu. Dzielił z nami doświadczenie trudu i cierpienia, zechciał także doświadczyć pokusy, przez co nam pokazał, że trzeba walczyć i można zwyciężyć. W pełnych symboliki obrazach Ewangelista ukazuje starcie Chrystusa z kusicielem. Z tej walki Kuszony wychodzi zwycięsko. Orężem, którym się posługuje w swojej potyczce z przeciwnikiem, jest słowo Boże, zapisane w Piśmie Świętym. Swoim przykładem zachęca nas, abyśmy sięgali do tego zbawczego arsenału.

I mówi: Gdy staniesz na rozdrożu i nie będziesz wiedział, dokąd iść, a twoje zmęczone serce ogarną propozycje pozornie nie do odparcia, w których zabrzmi nuta fałszywego przyjaciela, wtedy otwórz Ewangelię: bierz i czytaj! Czytaj, że nie każdy głód da się nasycić ziemskim chlebem i nie wszystkie pragnienia można zaspokoić doczesnym napojem.

Czytaj, że nie warto ryzykować życia, uczciwości, wiary i godności chrześcijanina dla pustego efektu i poklasku tłumu. Czytaj, że choćby ci obiecywano władzę i wszystkie skarby ziemi, nie skłaniaj głowy przed bożkami tego świata, które nie są w stanie spełnić swoich obietnic. Radząc się Ewangelii, sięgasz po radę samego Chrystusa, który na Górze Kuszenia zawstydził przeciwnika i odniósł zwycięstwo.

Rok Jubileuszy

W orędziu na Wielki Post papież Franciszek pisze, że każdy z nas powinien zadać sobie kilka pytań: „Czy mam w sobie przekonanie, że Bóg przebacza moje grzechy? A może zachowuję się tak, jakbym mógł zbawić się sam? Czy pragnę zbawienia i wzywam Bożej pomocy, aby go dostąpić? Czy konkretnie żyję nadzieją, która pomaga mi odczytywać wydarzenia historii i pobudza mnie do zaangażowania się na rzecz sprawiedliwości, braterstwa, troski o wspólny dom, dbając o to, by nikt nie został pozostawiony samemu sobie?”

W samym centrum Roku Jubileuszowego przypada ważna dla wszystkich chrześcijan rocznica. Dwudziestego maja tego roku upłynie 1700 lat od pierwszego soboru powszechnego w Nicei. Celem tego zgromadzenia biskupów było zachowanie jedności w obliczu błędów Ariusza i jego zwolenników. Zaprzeczali oni pełnej boskości Chrystusa i jego jedności w istocie z Ojcem.

Efektom dyskusji soborowych było zatwierdzenie Symbolu Wiary, który do dziś wyznajemy w niedzielnej Mszy Świętej. Sobór Nicejski był kamieniem milowym w dziejach chrześcijaństwa. Papież apeluje aby ta rocznica przyczyniła się do zjednoczenia chrześcijan. Nie możemy przestać pracować nad tym, by spełniła się modlitwa Jezusa z Wieczernika: „Aby wszyscy stanowili jedno, jak Ty, Ojczy, we Mnie, a Ja w Tobie, aby i oni stanowili w Nas jedno, by świat uwierzył, że Ty Mnie posłałeś” (J 17, 21).

Papież ma w tej dziedzinie konkretną propozycję, związaną z rocznicą Soboru Nicejskiego. Ojcowie pierwszego Soboru dyskutowali na temat uzgodnienia wspólnej daty świętowania Wielkanocy, najważniejszego święta chrześcijan. Niestety po dziś dzień istnieją w tym względzie różnice. Papież Franciszek apeluje do wszystkich chrześcijan Wschodu i Zachodu, aby porozumieć się w tej kwestii. Wskazuje na opatrnościową okoliczność, którą jest fakt, że w Roku Jubileuszowym Wielkanoc we wszystkich wspólnotach chrześcijańskich wypada tego samego dnia. „Niech będzie to wezwaniem dla wszystkich chrześcijan Wschodu i Zachodu do podjęcia zdecydowanego kroku w kierunku jedności wokół wspólnej daty Wielkanocy” – apeluje papież.

Także w Polsce obchodzimy w tym roku piękny i ważny jubileusz: tysiąclecie pierwszej w naszych dziejach koronacji królewskiej – Bolesława Chrobrego. Ta uroczystość miała miejsce w kwietniu 1025 roku w katedrze gnieźnieńskiej. Koronacja odbywała się w tamtych czasach za zgodą papieża, wiązała się z namaszczeniem monarchy, a koronę na jego głowę nakładał biskup.

Było to ważne wydarzenie w dziejach naszej ojczyzny. Nie tylko symbolizowało pełną suwerenność polityczną kraju, lecz także było umocnieniem władzy i podniesieniem prestiżu państwa na arenie międzynarodowej. Wzmocniło dynastię Piastów i stało się punktem odniesienia dla kolejnych epok. Odegrało również wielką rolę w kształtowaniu tożsamości narodowej.

Centralnym punktem obchodów milenium będą uroczystości w Gnieźnie, które odbędą się w miejscu pierwszej koronacji w dniach 26-27 kwietnia w połączeniu z corocznymi obchodami ku czci Świętego Wojciecha, Patrona Polski. Uroczystości będą miały także charakter państwowy. Odbędzie się z tej okazji w Gnieźnie wspólne posiedzenie Sejmu i Senatu, w którym udział wezmą także Księża Biskupi.

Owoce wspólnej drogi

W październiku ubiegłego roku zakończyło się w Rzymie XVI Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Biskupów, zapoczątkowane w październiku w 2021 roku. Dokument końcowy został podpisany 26 października 2024 roku, a następnie opublikowany w wielu językach, także w języku polskim. Nosi on tytuł: *Ku Kościołowi synodalnemu. Komunia, uczestnictwo i misja*. Dokument podkreśla, że proces synodalny nie zamyka się, lecz wchodzi w etap realizacji.

W papieskim orędziu wielkopostnym czytamy, że w roku jubileuszowym chrześcijanie są wezwani „do pokonywania drogi wspólnie, nigdy jako samotni podróżnicy. Duch Święty pobudza nas do wychodzenia poza samych siebie, aby iść ku Bogu oraz ku braciom i siostram, a nigdy do zamykania się w sobie. Idźmy w tym samym kierunku, do tego samego celu, z miłością i cierpliwością słuchając siebie nawzajem”.

Również w naszym Kościele lokalnym zmierzamy do zakończenia prac III Synodu Archidiecezji Lubelskiej. Gotowa jest pierwsza część dokumentu synodalnego, zawierająca podsumowanie namysłu, który wspólnie podjęliśmy. Opracowywana jest jeszcze część legislacyjna, zawierająca uporządkowane i zaktualizowane prawo diecezjalne.

Jednak najważniejszym owocem synodu ma być nowa jakość naszego życia i misji. Naszym celem wciąż pozostanie czynić Kościół domem i szkołą komunii. Nadal będzie potrzebne zaangażowanie wszystkich, aby w naszych wspólnotach każdy mógł pogłębiać więź z Chrystusem i dawać świadectwo miłości.

Kształt świata, w którym żyjemy zmienia się bardzo szybko. Jednak misja, którą powierzył nam Pan Jezus, pozostaje niezmienna. Mamy głosić, iż „Bóg tak umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto w Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne” (J 3,16).

Uczyńmy nasz Kościół domem gościnnym. Niech każdy, kto przez nawrócenie i miłość pragnie zbliżyć się do Boga poczuje się przyjętym i umocnionym w swych szlachetnych pragnieniach. Wyruszyliśmy we wspólną posynodalną drogę w Roku Jubileuszu jako *Pielgrzymi nadziei*.

Znamy cel, a w pielgrzymowaniu nie jesteśmy zdani wyłącznie na własne siły. Jako „domownicy Boga” (por. Ef 2,19) czerpiemy wytrwałość od Pana obecnego pośród nas. Wierzmy, że Jego Duch pomógł nam podczas prac synodalnych rozeznąć drogę. Ten sam Duch Święty będzie nam potrzebny, aby wypracowane wskazania nie pozostały martwą literą, ale stały się inspiracją do budowania Królestwa Bożego.

Przeżywamy w tym roku jeszcze jedną ważną rocznicę – 220 lat istnienia diecezji lubelskiej. Tereny, z których powstała nasza diecezja, już od wielu stuleci były polem najpierw misji kościelnych, a następnie działalności duszpasterskiej. Mieszkańcy tych ziem od pokoleń praktykowali życie chrześcijańskie, przystępowali do sakramentów świętych, wznosili świątynie na chwałę Bożą. Nowa diecezja ogarniała więc to, co tutejsi mieszkańcy wypracowali już wcześniej w dziedzinie wiary, obyczajów, moralności i chrześcijańskiej kultury.

W granicach tworzącej się przed dwustu dwudziestu laty diecezji lubelskiej znalazła się Lubelszczyzna – wydzielona ze struktur kościelnych diecezji krakowskiej oraz Chełmszczyzna – należąca przez wieki do nieistniejącej dziś diecezji chełmskiej. Papież Pius VII wydał 23 września 1805 r. bullę erygującą diecezję lubelską (*Quemadmodum Romanorum Pontificum*), której katedrą stał się dawny kościół jezuitów pod wezwaniem Świętego Jana Chrzciciela i Świętego Jana Ewangelisty w Lublinie. W roku 1992 papież Jan Paweł II wprowadził nowy porządek organizacji Kościoła w Polsce, tworząc między innymi metropolię lubelską, a lubelską diecezję podniósł do rangi archidiecezji.

Niewątpliwie trudna historia narodowa, związana z powołaniem do życia diecezji lubelskiej, a następnie długie dziesięciolecia zmagania o swobodę życia religijnego, mogą być postrzegane w perspektywie duchowej jako bolesny czas próby. Opatrzność Boża wyprowadziła jednak z niej dobre duchowe owoce dla Kościoła w Lublinie. Jest on naszym domem i szkołą komunii, czyli jedności budowanej przez Ducha Świętego na fundamencie miłości Boga i człowieka.

Niech Jezus Chrystus, który jest „wczoraj i dziś, ten sam także na wieki” (Hbr,13,8) prowadzi nam na drogach czasu, a Najświętsza Maryja Panna, Matka Nadziei, wstawia się za nami i towarzyszy nam na wielkopostnej drodze ku radości zmartwychwstania.

Wasz biskup Stanisław

List należy odczytać w 1. niedzielę Wielkiego Postu, 9 marca 2025 r.
podczas wszystkich Mszy Świętych.